

Program poradenských služeb v Základní škole, Dobruška, Opočenská 115 pro školní rok 2025/2026

1	Poskytování poradenských služeb.....	2
1.1	Součástí tohoto plánu jsou další dokumenty školy, zejména.....	2
1.2	Účel poradenských služeb.....	2
1.3	Pravidla při poskytování poradenských služeb školou	3
2	Školní poradenské pracoviště.....	4
3	Personální zajištění.....	4
3.1	Výchovný poradce	5
3.2	Školní metodik prevence.....	6
3.3	Třídní učitel.....	8
3.4	Asistent pedagoga	9
4	Činnosti ŠPP	9
4.1	Předcházení školní neúspěšnosti	9
4.2	Kariérní poradenství.....	9
5	Prevence rizikového chování	10
5.1	Minimální preventivní program	10
5.1.1	Charakteristika MPP	10
5.1.2	Analýza výchozí situace	11
5.1.3	Stanovení cílů MPP	12
5.1.4	Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny.....	14
5.1.5	Hodnocení a analýza rizikového chování	18
5.1.6	Spolupráce se subjekty.....	18
5.1.7	MPP – měsíční plány	19
5.1.8	Závěr.....	21
6	Rozsah dokumentace.....	21
6.1	Časová dostupnost poradenských služeb	22
6.2	Ochrana údajů.....	22

Školní poradenské pracoviště:

Mgr. Renata Vágnerová – výchovná poradkyně

Mgr. Lenka Jonášová – metodik prevence

1 Poskytování poradenských služeb

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění. Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm. Rozsah činnosti je stanoven uvedenými vyhláškami.

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky školy, s PPP v Rychnově nad Kněžnou, SPC v Rychnově nad Kněžnou, SPC v Náchodě, SPC PROINTEPO v Hradci Králové, SPC pro děti s vadami zraku Hradec Králové a Centrem komplexní odborné podpory pro klienty se sluchovým znevýhodněním v Hradci Králové, OSPOD v Dobrušce, Jaroměři, České Skalici, Náchodě, Policií ČR, Městskou policií v Dobrušce, zákonnými zástupci žáků.

1.1 Součástí tohoto plánu jsou další dokumenty školy, zejména

- Minimální preventivní program školy
- Plán výchovného poradce
- Plán metodika prevence
- Krizový plán

Uvedené dokumenty jsou vypracované na školní rok. Na konci školního roku dochází k jejich vyhodnocení. Krizový plán je v případě potřeby aktualizován.

1.2 Účel poradenských služeb

V základní škole jsou poskytovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a) zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,

- b) sledování a průběžné vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti žáků,
- d) kariérové poradenství propojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu při volbě vhodné vzdělávací dráhy a následného profesního uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s rozdílnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- g) průběžnou i dlouhodobou péči o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi a vytváření pozitivního sociálního klimatu podporujícího přijímání kulturních i jiných odlišností ve škole,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech jednotlivých žáků i třídních kolektivů,
- i) prevenci všech forem rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j) průběžné vyhodnocování efektivity preventivních programů realizovaných školou,
- k) metodickou podporu pedagogům při uplatňování psychologických, speciálněpedagogických, sociálněpedagogických a logopedických postupů ve vzdělávacím procesu školy,
- l) spolupráci a efektivní komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků,
- m) spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními při poskytování poradenských služeb.

1.3 Pravidla při poskytování poradenských služeb školou

- a) dodržuje etické zásady poskytování poradenských služeb,
- b) vychází z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívá k jeho sociálnímu začleňování,
- c) poskytuje zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické, speciálně pedagogické nebo logopedické diagnostiky,
- d) spolupracuje s jinými školami a školskými zařízeními,
- e) sleduje a vyhodnocuje poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
- f) informuje žáka a zákonného zástupce žáka, a to prokazatelným a srozumitelným způsobem o:
 - psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských službách včetně určení pedagogických pracovníků, kteří je zajišťují,

- účelu a průběhu poskytování psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb
- právech a povinnostech žáka a jeho zákonného zástupce spojených s poskytováním psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole, včetně práva obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

2 Školní poradenské pracoviště

Poradenské služby pro žáky, jejich zákonné zástupce i pedagogy školy jsou ve škole zajišťovány

- výchovným poradcem,
- metodikem prevence,
- dle potřeb dalšími pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole – třídní učitelé a vybraní pedagogové školy.

Pracoviště zajišťuje důvěrnost jednání a ochranu osobních dat.

Smyslem a cílem činnosti je zajištění poradenských služeb, systému včasného odhalování rizikových projevů chování ve škole, kvalitní podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných, podporování rovných příležitostí žáků a poskytování kariérových informací, vytváření důvěryhodného vztahu mezi školou a zákonnými zástupci a vzájemná spolupráce. Veškeré služby jsou pro žáky školy, jejich zákonné zástupce i pedagogy poskytovány zdarma.

3 Personální zajištění

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení, které je pro každý školní rok aktualizováno a uvedeno v ročním plánu práce, pro rodiče zveřejněno na webu školy. Tito pedagogičtí pracovníci se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků. Pravidelně jsou realizovány schůzky členů pro vyhodnocení uplynulého období, probíhá kontrola plnění programu pedagogických služeb a plánování další práce.

3.1 Výchovný poradce

3.1.1 Poradenské činnosti

1. Kariérové poradenství a poradenská podpora při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků, zejména:
 - a) zajištění koordinace hlavních oblastí kariérového poradenství, tedy kariérového vzdělávání a diagnosticko-poradenských činností zaměřených na volbu vzdělávací cesty žáka,
 - b) realizace základních skupinových šetření k volbě povolání, administrace, vyhodnocování a interpretace zájmových dotazníků v rámci odborné kompetence a analýza profesních preferencí žáků,
 - c) provádění individuálních šetření k volbě povolání a poskytování individuálního poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
 - d) poskytování poradenské podpory zákonným zástupcům s ohledem na předpoklady a očekávání žáků, a to ve spolupráci s třídním učitelem,
 - e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb, které přesahují kompetence školy,
 - f) organizace skupinových návštěv žáků v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a informování žáků i zákonných zástupců o možnostech individuálního využití služeb těchto středisek,
 - g) poskytování kariérového poradenství žákům cizincům s ohledem na jejich specifické vzdělávací potřeby.
2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvýšenou pozornost, a příprava návrhů další péče o tyto žáky, včetně spolupráce na tvorbě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření 1. stupně.
3. Zajišťování zprostředkování vstupní i průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání, stejně jako intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáky mimořádně nadané ve školských poradenských zařízeních.
4. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zabezpečování podpůrných opatření a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

5. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
6. Poskytování kariérového poradenství žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména žákům uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona.

3.1.2 Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) v otázkách kariérového rozhodování žáků,
 - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
4. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

3.2 Školní metodik prevence

3.2.1 Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.

2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace, podpora a průběžné vyhodnocování realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševní zdraví žáků.
8. Metodická podpora realizace třídnických hodin a dalších aktivit zaměřených na podporu osobnostního rozvoje, socio-emočních dovedností a wellbeingu žáků a pozitivních vztahů v třídních kolektivech.
9. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
10. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
11. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
12. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

3.2.2 Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence a rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi a v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

3.2.3 Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

3.3 Třídní učitel

Třídní učitelé vykonávají výchovnou práci se žáky. Činnosti jsou zaměřené především na osobnostní a sociální rozvoj žáků. Výchovná práce se uskutečňuje formou třídnických hodin.

Třídní učitelé sledují individuální potřeby žáků, věnují pozornost žákům problémovým, žákům se zdravotními a sociálními riziky. Začleňují vhodná témata do vyučovacích předmětů, zajišťují volnočasové aktivity, doučování, zařazují projektové vyučování. Motivují žáky k vytváření vnitřních pravidel třídy a dbají na jejich důsledné dodržování. Podílejí se na otevřené bezpečné atmosféře a pozitivním sociálním klima ve třídě. Podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky v třídním kolektivu. Sledují docházku žáků (prevence záškoláctví). Úzce spolupracují s MP a VP.

3.4 Asistent pedagoga

Asistenti pedagogů spolupracují s dalšími členy týmu poradenských pracovníků školy.

4 Činnosti ŠPP

4.1 Předcházení školní neúspěšnosti

- klást na žáky přiměřené nároky,
- dbát na jejich pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jejich pozitivní stránky,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát jim příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s nimi jejich úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

4.2 Kariérní poradenství

- poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací cestě žáků,
- individuální a skupinová šetření k volbě povolání,
- poradenství ZZ s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s TU),
- zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadů práce,
- poskytování informací žákům a ZZ o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.

5 Prevence rizikového chování

- oblast prevence je řešena samostatným dokumentem (Minimální preventivní program),
- vypracovává jej školní metodik prevence.

5.1 Minimální preventivní program

5.1.1 Charakteristika MPP

Minimální preventivní program je školní dokument zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, rozvoj komunikačních dovedností, k podpoře jejich osobnostního a sociálního rozvoje a tvorbu příznivého školního klimatu. Zahrnuje podporu vlastní aktivity žáků, pestrost forem prevence, zapojení pedagogického sboru a spolupráci s rodiči. Cílem je pokrýt všeobecnou, selektivní i indikovanou prevenci: od práce se všemi žáky až po cílení na rizikové jednotlivce či skupiny. Jeho nejvyšším cílem je minimalizovat vznik a i míru rizikového chování dětí a mládeže, schopnost zvládat zátěžové situace, psychosociální dovednosti a pozitivní sociální chování.

- je komplexním dlouhodobým preventivním programem školy,
- je systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit naší školy,
- je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. upravovaného přílohou a školního řádu,
- vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu,
- jasně definuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle,
- je naplánován tak, aby byl realizovatelným,
- je malý a interaktivní,
- je komplexní a využívá více strategií,
- je přizpůsobován kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje specifika ve školním prostředí,
- oddaluje nebo snižuje výskyt rizikového chování,
- zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,
- má dlouhotrvající vliv na změnu chování,

- pojmenovává problémy z oblasti rizikového chování a případné další rizikové projevy chování,
- využívá pozitivní metody,
- je prezentován kvalifikovaně a důvěryhodně,
- pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, dětem a žákům zdravotně či sociálně znevýhodněným) při ochraně jejich lidských práv,
- počítá s komplikacemi a nabízí dobré možnosti, jak je zvládat,
- podporuje zdravý životní styl a usiluje o předávání vyvážených informací a dovedností,
- podporuje osobnostní a sociální rozvoj a vytváření zdravého klima ve škole.

5.1.2 Analýza výchozí situace

Plán primární prevence pro školní rok 2025/2026 sleduje filozofii minimálních preventivních programů předchozích let a vychází především ze školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a respektuje dokumenty v resortu MŠMT týkající se dané problematiky. Dále vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. 21149/2016 a aktualizovaného Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010 – 28.

MPP je určen pro potřeby naší ZŠ. Je určen pro žáky, učitele, rodiče a ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci (PPP, SPC, policie, pracovníci zdravot. zařízení, ...). Aktivity jsou cíleně směřovány k prokazatelně efektivní specifické primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neefektivní primární prevence. K rozpoznání a zajištění pomoci včasné intervence nebo krizové intervence zejména v případech traumatických zážitků – domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, ohrožování výchovy dítěte, experimentování s návykovými látkami, rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Z pohledu pedagogů je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice a jiných závislostech a rizikovém chování, přiměřeně k jejich věku. Cíle dané MPP v těchto oblastech se nám daří naplňovat.

Z pozorování vyplývá, že sociální sítě jsou nadužívány, v některých třídách se mezi sebou žáci baví stále méně, přibývá žáků, kteří v hodinách tělesné výchovy zvládají zátěž hůře, či mají problém správně se hýbat, narůstá počet žáků, kteří udávají, že se mají problém soustředit nebo udávají intenzivnější a častější pocity úzkosti, v některých ročnících je tématem genderová identita, po období online výuky narůstá výskyt psychických problémů spojených s obavami, strachem a nejistotou.

Z vyhodnocení Minimálního preventivního programu na školní rok 2024/25 vyplývá, že nejaktuálnější zůstávají problémy vztahů v třídních kolektivech. Proto je pro tento školní rok našim krátkodobým cílem:

posílit specifickou primární prevenci, tzn.

- uskutečnit workshop k tématu duševní hygiena, otevřít toto téma i napříč předměty,
- zařadit jako doplnění program na téma předsudky a stereotypní chování – konkrétně s tématem genderová identita,
- zvyšovat povědomí o rizicích v kyberprostoru,
- pokračovat v pohybových výzvách,
- upevňování dobrých vztahů ve třídách, zodpovědnosti v partnerském životě,
- motivace ke zdravému životnímu stylu, k zodpovědnosti za své zdraví.

MPP v tomto školním roce je zaměřen na rozvoj sociálních dovedností žáků v rámci prevence rizikového chování, navazujeme na minulý školní rok v oblasti prevence kyberšikany, pokračujeme v orientaci na zdravý životní styl a etické chování, v prevenci rizikového chování v dopravě.

ŠMP v úzké spolupráci s třídními učiteli a výchovnou poradkyní se soustředí na situaci ve třídách. Bude využívat dosavadních zkušeností i nových znalostí získaných během různých školení, jakož i nabídky specializovaných pracovišť.

Primární prevence rizikového chování žáků je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu všech předmětů, všichni vyučující se snaží vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu a vést je k tomu, aby si osvojovali pozitivní sociální chování při zachování integrity osobnosti.

5.1.3 Stanovení cílů MPP

Cíle MPP navazují na preventivní strategii školy a vycházejí z analýzy výchozí situace.

Jsou vytvořeny pro tyto cílové skupiny: žáci, pedagogové, rodiče.

Dlouhodobé cíle

- zvyšovat odolnost žáků vůči těmto jevům: předcházení užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku, nebo alespoň posunout setkání s návykovými látkami do pozdějšího věku, kdy je organismus odolnější, snížení či zastavení experimentování s návykovými látkami apod.,
- větší informovanost žáků a pedagogů, rodičů a veřejnosti o problematice rizikového chování,
- dlouhodobě a preventivně působit na žáky a předcházet tak vzniku rizikového chování,
- nácvik sociálních dovedností, sebepoznání, empatie, řešení svízelných situací, sebeovládání,
- zkvalitňovat sociální klima školy,
- zapojit učitele do přípravy MPP,
- ovlivnit žáky ve smyslu podpory zdraví,
- rozšířit vzdělání ŠMP v dalších seminářích a kurzech,
- zvýšit odolnost žáků vůči rizikovému chování,
- posílit psychickou i fyzickou odolnost,
- utvářet správný hodnotový systém,
- informovat žáky a rodiče o návykových látkách a jejich účincích,
- naučit žáky podílet se na utváření zdravého školního prostředí – výzdoba, hygiena, udržování pořádku.

Střednědobé cíle

- nabídnout možnost zájmových aktivit,
- mapovat situaci v jednotlivých třídách,
- zvýšit angažovanost rodičů,
- začlenit MPP do ŠVP,
- zkvalitnit třídní klima.

Krátkodobé cíle

- motivovat učitele k samostudiu v oblasti prevence rizikového chování a účasti na přednáškách a seminářích s touto tematikou,
- provádět mapování vztahů v třídních kolektivech a dále pracovat se zjištěnými

skutečnostmi,

- zařazení programů pro zlepšení komunikace a vztahů mezi žáky jednotlivých tříd,
- pokračovat v etické výchově,
- pořádat sportovní akce.

5.1.4 Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

Cílová skupina žáci

1. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti především třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci seznamují převážně v hodinách prvouky, přírodovědy, vlastivědy, ale i ve čtení, výchovách a informatice. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, osvojují si správné návyky. Důraz je kladen na prevenci kouření a alkoholismu, informováni jsou o zneužívání léků a orientačně i o jiných drogách. Ve vlastivědě se seznamují s pojmy antisemitismus a rasismus. Při výuce učitel využívá různých metod a her, například projektového vyučování, sociálních her, dramatické výchovy, besed. Všechny tyto metody jsou přiměřené věku žáků. Třídní učitelé se též intenzivně věnují navozování příznivého klimatu ve třídě, dbají na rozvoj tolerance a vzájemných vztahů. Vytvářejí nástěnky s protidrogovou tematikou a rizikovým chováním. Mapují si vztahy ve třídě, nacvičují sociálně - psychologické dovednosti (odmítání nabídky, komunikace, sebeovládání, stresové situace, sociální vztahy,...) a spolupracují s metodikem prevence.

2. stupeň

Na druhém stupni jsou jednotlivé problémy sociálně nežádoucích jevů rozpracovány v ŠVP do jednotlivých ročníků a zařazeny do výuky. S tématy z oblasti prevence se pracuje zejména ve výchově ke zdravému životnímu stylu, dále ve výchově k občanství a informatice, ale i v přírodopisu, dějepisu, zeměpisu, českém jazyce a literatuře. Využívá se metod výkladu, besed, přednášek, samostatné i skupinové práce, projektového vyučování, práce s médii, ale i bloku primární prevence. Žáci jsou informováni o poradenských možnostech, o nabídce školních a mimoškolních aktivit.

Cílová skupina pedagogové

Školní poradenské pracoviště je tvořeno ředitelem školy, výchovným poradcem a metodikem prevence, kteří se scházejí minimálně jednou za pololetí, aby koordinovali průběh naplánovaných akcí. S tímto týmem spolupracují ostatní vyučující a třídní učitelé.

Ředitel školy

- přímá odpovědnost za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování,
- vytvoření podmínek pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména
 - a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu školy,
 - b) zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu,
 - c) jmenováním školního metodika prevence, pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci, případně mu zajistí podmínky ke studiu k nezbytnému výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování,
 - d) podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu,
 - e) spolupráci s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence.

Školní metodik prevence (ŠMP)

- koordinace tvorby a kontroly realizace preventivního programu školy,
- koordinace a realizace aktivity školy na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, zneužívání, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů,
- vyhledávání projevů problémového chování,
- preventivní práce v kolektivu třídy,
- spolupráce s ostatními orgány státní správy,
- monitoring žáků s poruchami chování a problémovými žáky,
- spolupráce s třídními učiteli, vedením školy a rodiči, s PPP, SPC aj. institucemi,
- monitoring zapojení problémových žáků do zájmové mimoškolní činnosti,

- zajišťování a předávání informací o rizikovém chování, o metodách a možnostech primární prevence,
- vedení databáze subjektů (SVP, PPP, SPC, policie,...),
- spolupráce s VP,
- zachycování varovných signálů,
- informování učitelů o skladbě MPP a nastavených pravidlech (řád školy, krizový plán, školní program proti šikanování), o zdrojích odborné pomoci, o požadavcích na práci třídních učitelů, o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště, o způsobu komunikace s MPP, požadavky na mapování vztahů atd.

Třídní učitel

- monitoring potřeb žáků,
- monitoring žákům problémovým se zdravotními a sociálními riziky,
- začleňování vhodných témat do vyučovacích předmětů,
- zajišťování volnočasových aktivit, doučování,
- zařazování projektového vyučování,
- spolupráce s metodikem prevence (dále jen MP) při zachycování varovných signálů, podílení se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice ve třídě,
- spolupráce s výchovným poradcem (dále jen VP),
- motivace k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podpora rozvoje pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovávání komunikace s ostatními členy pedagogického sboru a podpora spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
- získávání a udržování si přehledu o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí,
- individuální přístup k žákům problémovým,
- důslednost při postihování šikany, vandalismu a ostatního rizikového chování, postupy podle metodických pokynů MŠMT (šikana – metodický pokyn č. j. 21 149/2016)
- působení na žáky v oblasti rasismu, netolerance, xenofobie,
- monitoring docházky žáků (prevence záškoláctví).

Výchovný poradce (VP)

- kariérní poradenství,
- volba povolání, administrace, poradenství,
- individuální šetření se žáky jednotlivě, ve spolupráci s třídním učitelem,
- spolupráce s metodikem prevence (dále jen MP),
- poradenství rodičům a zákonným zástupcům,
- spolupráce se školským poradenským zařízením – PPP, SPC, SVP,
- zajišťování skupinových návštěv škol a učilišť,
- zajišťování besed se zástupci středních škol a učilišť,
- metodická pomoc, individuální vzdělávací plány,
- péče o žáky s individuálními a speciálními potřebami,
- poskytování informací o činnosti školy, regionu, o možnostech uplatnění na trhu práce,
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích a o možnostech poradenské služby,
- vedení písemné záznamy.

Cílová skupina rodiče

Pravidelná komunikace s rodiči probíhá prostřednictvím třídních učitelů v rámci třídních schůzek. Rodičům nabízíme konzultace jak s metodikem prevence, tak s výchovnou poradkyní.

Rozvinutá je též spolupráce s PPP a SPC.

Rodiče se aktivně účastní programů pořádaných školou pro rodiče s dětmi.

Spolupráce s rodiči

- stanovení konzultačních hodin (kdykoli po ústní dohodě),
- pravidelná informovanost o chování a prospěchu žáků,
- podávání informací o akcích pro žáky i rodiče pořádaných školou.
- jednání s rodiči okamžitě při výskytu rizikového chování, doplnění jednání zápisem, doporučení možnosti řešení,
- zabezpečení nebo zprostředkování odborné pomoci rodičům (mimo rámec školy),
- zabezpečení informačního servisu pro rodiče (např. adresář poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí rizikových forem chování u dětí,...).

5.1.5 Hodnocení a analýza rizikového chování

Analýza slouží pro zjišťování aktuálního stavu, stanovení příčin a prognózy do budoucna.

Metody

- Dotazník,
- data o chování,
- informace od rodičů a učitelů.

Analýza bude obsahovat

- informovanost žáků o rizikovém chování,
- vlastní názor žáků na rizikové chování,
- výskyt návykových látek ve škole,
- zkušenost s návykovou látkou,
- počet přestupků v souvislosti s rizikovým chováním,
- znalost problematiky a následků užívání návykových látek,
- znalost subjektů pracujících s drogově závislými.

Hodnocení bude obsahovat

- průběžné hodnocení proběhlých aktivit,
- dotazníky k mapování situace ve třídách,
- vstup na pedagogických radách pro informování ostatních pedagogů,
- hodnocení minimálního preventivního programu pro daný rok.

5.1.6 Spolupráce se subjekty

- PPP, SPC, SVP,
- Policie ČR, Městská policie,
- MěÚ – OPD, OSPOD, odbor školství, mládeže a tělovýchovy,
- HZS, Záchraná služba,
- DDM,
- DD Naděje,
- spádové školy.

5.1.7 MPP – měsíční plány

Září

- vytvoření informačních nástěnek
- informace pro žáky (školní řád, pravidla bezpečnosti) a pedagogy
- opékání buřtů
- dopravní soutěž Náchod
- atletický čtyřboj
- turnaj v Boccia Nové Město nad Metují
- Hrdá škola
- barevná škola – projektový den

Říjen

- zahájení cyklu besed (termíny budou upřesněny)
- pracovní schůzka metodiků prevence
- Úcta k životu – prevence
- Jaroměřská hokejka
- Planetárium a Obří akvárium
- Kyberšikana – prevence
- Závislosti – prevence
- Hrdá škola
- vzdělávání pedagogických pracovníků
- podzimní zážitkový den

Listopad

- Úcta k životu – prevence
- vzdělávání pedagogických pracovníků
- Prostor Pro HK
- etické dílny
- Martinské trhy
- Hrdá škola
- sportovní setkání speciálních škol

Prosinec

- vánoční zážitkový den

- vánoční besídka
- barevná škola – projektový den
- Hrdá škola

Leden

- aktualizace nástěnek
- beseda s Mgr. Moravcovou Ženatovou – pracovníci PPP RK
- Jaroměřská hokejka
- Hrdá škola

Únor

- internet (zábava i nebezpečí)
- vzdělávání pedagogických pracovníků
- Policie ČR
- beseda s Mgr. Moravcovou Ženatovou – pracovníci PPP RK
- maškarní rej
- Hrdá škola

Březen

- třídní učitelé věnují jednu třídnickou hodinu návykovým látkám včetně alkoholu a tabáku se záměrem sdělit žákům svůj postoj k dané problematice
- plavání
- barevná škola – projektový den
- Hrdá škola

Duben

- uklidíme Dobrušku
- závislosti (mobilní telefony)
- Den Země
- tvořivé dílny – Morena
- Hrdá škola
- velikonoční zážitkový den

Květen

- sportovní soutěže
- kulturní vystoupení v Domě s pečovatelskou službou
- Hrdá škola

Červen

- vyhodnocení primární prevence
- poučení třídních učitelů o bezpečném chování žáků a prevenci nežádoucích jevů během prázdnin
- Den dětí
- cesta za pokladem
- Olympijský běh
- barevná škola – projektový den
- soutěž mladých zdravotníků
- Hrdá škola

Plán bude doplněn dalšími aktivitami, které vyplynou z aktuální potřeby či nabídky během školního roku.

Naše škola je zapojena do projektu „Normální je nekouřit“ a „Kočičí zahrada“.

Součástí plánu jsou projektové dny (granty), které budou realizovány v průběhu školního roku.

5.1.8 Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Je určen pro rodiče, žáky a pedagogy. Při působení na žáky musíme brát ohledy na individualitu osobnosti každého žáka. Naší snahou je co největší počet žáků vybavit vědomostmi, schopnostmi, vůlí a rozumovými předpoklady ubránit se negativním vlivům a nátlaku nejrůznějších part, sekt i jednotlivců.

6 Rozsah dokumentace

Rozsah dokumentace vedené školním poradenským pracovištěm je stanoven uvedenými vyhláškami a je pravidelně aktualizován a kontrolován vedením školy.

6.1 Časová dostupnost poradenských služeb

Pracovníci školního poradenského pracoviště nemají pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky. Jsou k dispozici kdykoliv po předchozí domluvě.

6.2 Ochrana údajů

Informace získané činností školního poradenského pracoviště jsou ochraňovány v souladu se zákonem č.110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

V Dobrušce 31. 12. 2025

Mgr. Andrea Stonjeková
ředitelka školy